

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бондарчук О.°І. Психологія сім'ї : курс лекцій / О.°І. Бондарчук. – К. : МАУП, 2001. – 96 с.
2. Гриценко Л.°І. Формування навичок здорового способу життя у дітей та підлітків / Л.°І. Гриценко // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – № 5. – С. 53-59.
3. Максимова Н.Ю., Милютіна Е.Л. Курс лекцій по детской психопатологии: учебное пособие.- Ростов н/Д.: Феникс, 2000.- 576с.
4. Мясищев В. Н., Обозов Н. Н. Психология межличностных отношений. –К.: «Лыбидь» при Киев. Ун-те, 1990. – 192 с. 145.
5. Психология. Словарь /Под общей ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. –М.: Политиздат, 1990. – 494 с.
6. Психология межличностных отношений //Научн. ред. А. А. Бодалев, Р. Л. Кричевский. –М., 1979. – 51 с.

УДК: 376.36:004.5

ЗНАЧЕНИЕ КОМПЬЮТЕРНЫХ ПРЕЗЕНТАЦИЙ В РАБОТЕ УЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА

Назарова О.С.

Стаття розкриває актуальність використання мультимедійних презентацій у роботі вчителя-логопеда. У ній освітлені питання варіативності використання презентацій на різних етапах роботи вчителя-логопеда і основні вимоги до створення мультимедійних презентацій.

Статья раскрывает актуальность использования мультимедийных презентаций в работе учителя-логопеда. В ней освещены вопросы вариативности использования презентаций на разных этапах работы учителя-логопеда и основные требования к созданию мультимедийных презентаций.

The article exposes actuality of the use of multimedia presentations in-process speech teacher-therapist. In it the questions of variantness of the use of presentations on the different stages of work of speech teacher-therapist and the basic requirements are lighted up to creation of multimedia presentations.

Ключові слова: інформаційні комп'ютерні технології, дитина з порушеннями мовлення, мультимедійні презентації, інформаційна ємність, компактність, доступність, наочність, розвиток артикуляційної моторики, розвиток мовленнєвих процесів.

Ключевые слова: информационные компьютерные технологии, ребенок с нарушениями речи, мультимедийные презентации, информационная емкость, компактность, доступность, наглядность, развитие артикуляционной моторики, развитие речевых процессов.

Keywords: information computer technologies, child with allolalias, multimedia presentations, informative capacity, compactness, availability, evidentness, ravitie of articulatory motoriki, ravitie of vocal processes.

XXI век — век высоких компьютерных технологий. Современный ребёнок живёт в мире электронной культуры. Меняется и роль учителя в информационной культуре — он должен стать координатором информационного потока. Следовательно, учителю необходимо владеть современными методиками и новыми образовательными технологиями, чтобы общаться на одном языке с ребёнком.

Информационные компьютерные технологии стали перспективным средством коррекционно-развивающей работы с детьми, имеющими нарушения речи. В основу использования информационных компьютерных технологий в отечественной педагогике положены базовые психолого-педагогические и методологические положения, разработанные Л.С. Выготским, П.Я. Гальпериным, В.В. Давыдовым, А.В. Запорожцем, А.Н.Леонтьевым, А.Р. Лурия, Д.Б. Элькониным и др. Отечественные и зарубежные исследования по использованию компьютера в коррекционно – образовательном процессе убедительно доказывают не только возможность и целесообразность этого, но и особую роль компьютера в развитии интеллекта, речи и в целом, личности ребенка (С. Новоселова, Г. Петку, И. Пашелите, С. Пейперт, Б. Хантер и др.).

Действительно, компьютер, обладая огромным потенциалом игровых и обучающих возможностей, оказывает значительное воздействие на ребенка, но, как и любая техника, он не самоценен, и только во взаимодействии педагога, ребенка и компьютера можно достичь положительного результата.

Широко используются в настоящее время компьютерные презентации, позволяющие акцентировать внимание на значимых моментах излагаемой информации и создавать наглядные эффектные образы в виде схем, диаграмм, рисунков, графических композиций. Мультимедийные презентации - это удобный и эффектный способ представления информации с помощью компьютерных программ. Мультимедиа презентация - это программа, которая может содержать текстовые материалы, фотографии, рисунки, слайд-шоу, звуковое оформление и дикторское сопровождение, видеофрагменты и анимацию, трехмерную графику. В каком-то смысле презентация - это оживший буклет или каталог. Одновременное воздействие на два важнейших органа восприятия (слух и зрение) позволяют достичь гораздо большего эффекта.

Мультимедійні презентації год від года стають все більш востребованою і ефективною формою проведення логопедических занять. Стремительне розвиток і масштабність їх застосування в сфері освіти пояснюється в першу чергу численними перевагами використання мультимедіа. К ним належать:

- Інформаційна ємкість

Мультимедійна презентація достатньо легко створюється з допомогою програми Power Point (яка є одним з компонентів програми Microsoft Office) і представляє собою можливість створення послідовних слайдів, що містять числа, текст, графіку, анімацію, відео і звук.

- Компактність.

В якості носіїв для мультимедійної презентації можуть бути використані різні типи дисків, USB-карти або електронні візитні картки, незалежно від форми і ємкості, всі ці типи носіїв відрізняються компактністю і зручністю зберігання. Міні-диск, USB-карта або USB-часи можна носити в кишені, портмоне або навіть на руці, при цьому в кожному з носіїв може бути розміщено до декількох десятків мультимедійних презентацій, що звільняє вчителя-логопеда від трудомісткого процесу виготовлення наглядних посібників і визначення місця для їх зберігання.

- Доступність.

Переваги презентації в тому, що її просто зробити. Зображення скануються з книжок, або шукаються в інтернеті, після чого вставляються як слайди в Microsoft PowerPoint. Можливо додати звук.

- Наглядність і емоційна привабливість

Наглядність - це ключовий аргумент використання мультимедійних презентацій. Зір і слух - найпотужніші і найефективніші канали передачі і прийому інформації. Чим яскравіше і різноманітніше буде представлення інформації, тим ефективніше буде процес її засвоєння. Презентації спрощують показ фотографій, малюнків, графіків, гербарних матеріалів. Крім того, використовуючи анімацію і вставки відеофрагментів, можливо демонстрація динамічних процесів. Ще однією перевагою - програвання аудіофайлів. Все разом це забезпечує "ефективність" сприйняття інформації - викладений матеріал підкріплюється зрительними образами і сприймається на рівні відчуттів. Так, інформація закріплюється підсвідомо. Анімація - дуже важливий елемент в презентації. Движення окремих частин слайда привертає увагу дошкільників, і вони зосереджують свою увагу на анімованій частині інформації. Таким чином, всі тези повідомлення вчителя-логопеда будуть услышані і побачені дітьми. Все це підвищує інтерес до навчання і сприяє більш якісному засвоєнню нового матеріалу, а це і є метою роботи вчителя-логопеда.

- Многофункціональність

Слід врахувати можливість багаторазового використання однієї мультимедійної презентації, її доповнення новими текстовими і графічними матеріалами, модифікації. Однажды створена презентація може мати до десятка різних способів використання, починаючи з застосування мультимедіа для проведення занять з дітьми, відкритих заходів, при обміні досвідом з колегами, вихователями, організації консультацій з батьками.

На основі всього вище сказаного можна виділити переваги логопедических занять з використанням мультимедійних презентацій в програмі Power Point:

1. Завдяки послідовному з'явленню зображень на екрані, діти мають можливість виконувати вправи більш уважливо і в повній обсязі;
2. Використання анімації і сюрпризних моментів робить корекційний процес цікавим і виразним; Діти отримують схвалення не тільки від логопеда, але і з боку комп'ютера у вигляді картинок-призів, супроводжуваних звуковим оформленням;
3. Гармонічне поєднання традиційних засобів з використанням презентацій в програмі Power Point дозволяє суттєво підвищити мотивацію дітей до заняття і, відповідно, суттєво скоротити час на подолання мовних порушень.

Презентаційні матеріали можуть застосовуватися для:

1. Проведення артикуляційної гімнастики;
2. Автоматизації поставлених звуків в слогах, словах, фразах і зв'язній мові;
3. Нормалізації просодических характеристик мови;
4. Дифференціації акустично близьких звуків і графічно схожих букв;
5. Розвитку фонематического сприйняття;
6. Розвитку елементарних і складних форм фонематического аналізу і синтезу;
7. Засвоєння лексических тем;
8. Розвитку навичок словоутворення і словозміни;

9. Развития связной речи и познавательных способностей и т.д.

Мной были разработаны и апробированы ряд мультимедийных презентаций для проведения артикуляционной гимнастики с детьми дошкольного возраста. Такие презентации можно использовать не только на логопедических занятиях, но и в домашних условиях. Материал представлен в доступной для детей и родителей форме. Так, например основной комплекс артикуляционной гимнастики состоит на тридцати двух слайдах. Сначала на первых четырех слайдах постепенно раскрываются основные правила проведения артикуляционной гимнастики. На последующих слайдах представлены описания упражнений, картинка, показывающая положение языка при выполнении того или иного упражнения и музыкальное сопровождение, которое помогает ребенку эмоционально выполнять представленные артикуляционные упражнения. Опыт использования данной презентации показал не только эффективность подготовительного этапа в процессе работы над звуком, но и заинтересованность родителей при совместной работе с учителем-логопедом.

При создании презентаций желательно избегать наличия нескольких параллельных потоков информации, слишком быстрого темпа смены слайдов и мелкого нечитаемого шрифта. Хуже всего, когда все эти негативные черты сочетаются в одной презентации: каждые 10-20 секунд меняются перегруженные рисунками и мельчайшим текстом слайды, все это происходит под музыку и с обилием анимации, а логопед очень быстро комментирует материал, не связывая его с показываемыми иллюстрациями.

В таблице представлены основные требования, которых следует придерживаться при создании мультимедийных презентаций.

Таблица 1. Общие требования к оформлению презентации

Стиль	Соблюдайте	Избегайте	стилей,	Вспомогательная
	единый стиль оформления.	которые будут отвлекать от самой презентации.		информация (управляющие кнопки не должны преобладать над основной информацией (текст, рисунки).
Фон	Для фона выбирайте более холодные тона (синий или зеленый).			
Цвет	На одном слайде рекомендуется использовать не более трех цветов: один для фона, один для заголовков, один для текста.	Для фона и текста используйте контрастные цвета.		Обратите особое внимание на цвет гиперссылок (до и после использования).
Анимационные эффекты	Используйте возможности компьютерной анимации для представления информации на слайде.	Не стоит злоупотреблять различными анимационными эффектами, они не должны отвлекать внимание от содержания информации на слайде.		
Содержание информации	Используйте короткие слова и предложения.	Минимизируйте количество предлогов, наречий, прилагательных.		Заголовки должны привлекать внимание аудитории.

Расположение информации на странице	Предпочтительно горизонтальное расположение информации.	Наиболее информация располагается экрана.	важная должна в центре	Если на слайде располагается картинка, надпись должна располагаться под ней.
Шрифты	Для заголовков - не менее 24 пт. Для информации - не менее 18 пт.	Шрифты без засечек легче читать с расстояния.	без засечек с большого расстояния.	Нельзя смешивать разные типы шрифтов в одной презентации.
Способы выделения информации	Рамки, границы, заливка.	Разные цвета шрифтов, штриховку, стрелки.	Разные цвета шрифтов, штриховку, стрелки.	Рисунки, схемы для иллюстрации наиболее важных фактов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Актуальные Интернет-ресурсы в области коррекционной (специальной) педагогики
2. Использование компьютерных презентаций в коррекционно-логопедической работе ДОУ.
3. Кукушкина .И. Информационные технологии в специальном образовании: концептуальные идеи и их практическая реализация // Дефектология. 1994. № 5.
4. Методические рекомендации для практических логопедов и студентов дефектологических факультетов. – Самара. - 2009 – 56 с.
5. Труш В.Д., Голод В.И.. Компьютеры в дефектологии // Информатика и образование. 1986. № 2. С. 24–28.

УДК: 376.352:373.2

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ОПТИЧЕСКОЙ ДИСГРАФИИ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С НАРУШЕНИЕМ ЗРЕНИЯ В УСЛОВИЯХ ДЕТСКОГО САДА

Одинокова Н. А.

У статті розглядаються питання профілактики оптичної дисграфії у дітей дошкільного віку з порушенням зору. Визначаються напрямки роботи з подолання передумов оптичної дисграфії у даній категорії дітей.

В статье рассматриваются вопросы профилактики оптической дисграфии у детей дошкольного возраста с нарушением зрения. Определяются направления работы по преодолению предпосылок оптической дисграфии у данной категории детей.

In article are considered by questions of preventive maintenance optical disgrafee at children of preschool age with sight infringement. Work directions on overcoming of preconditions optical disgrafee at the given category of children are defined.

Ключові слова: оптична дисграфія, зорове сприйняття, діти з порушенням зору.

Ключевые слова: оптическая дисграфия, зрительное восприятие, дети с нарушением зрения.

Keywords: optical disgrafeya, visual perception, children with sight infringement.

В последнее время вопросы развития и воспитания детей с особыми образовательными потребностями (с ограниченными возможностями здоровья) находятся в центре внимания исследователей и практиков. Включение детей с ограниченными возможностями в образовательный процесс является основной задачей в сфере образования.

Специалисты констатируют рост числа детей с различными нарушениями соматического и психического здоровья. Одно из центральных мест занимает нарушение зрительного анализатора. По наблюдениям врачей с каждым годом на нашей планете увеличивается количество детей, страдающих различными нарушениями зрения. Произошли значительные изменения контингента данной группы: существенное увеличение количества детей, имеющих остаточное зрение, увеличение сложных комплексных зрительных заболеваний детей и увеличение сопутствующих зрительному заболеванию других дополнительных дефектов (нарушений деятельности центральной нервной системы, речи, двигательной сферы и т.д.) [1].